

Llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

Diumenge elec-
cions a Txeco-
lovàquia.

I dilluns... què?

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 13 — Telèfon n.º 255

ANY III — Mataró dijous 19 maig 1938 — NUM. 565

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4.00 PESSETES MES

Política internacional

La malaltia del franc

Sego a les darreres dades recollides, les existències mundials de l'or —exceptuant la U.R.S.S. i Espanya— sumen actualment un volum dues vegades i mitja el que hi havia l'any 1929. El 87 per cent d'aquest or està repartit entre les els nacions democràtiques en l'ordre de proporció que segueix: Estats Units, Gran Bretanya, França, Holanda, Bèlgica i Suïssa. Només el dos per cent del volum total està repartit entre els tres països de tendències totalitàries o agressives: Alemanya, Itàlia i Japó.

França és un país de grans reserves. El Balanç de la Banca de França de la setmana del 21 al 28 d'abril dona un encaix or de 55.806.959.381 francs, i les obligacions a la vista, entre les quals figuren 93.518.807.550 francs paper en circulació, pugem en conjunt 122.557.318.759 francs, deixant una cobertura de 45.54 per 100. La situació, si no és immillorable, pot ben qualificar-se d'excel·lent. Poques monedes al món tenen la garantia del franc francès. I, malgrat aquest fet innegable, el franc s'ensorra. Què ho fa?

Els mals col·lectius són de difícil diagnòstic i l'aplicació del remei és cosa arriscada i que comporta rectificacions freqüents. Gairebé sempre, però, reclama més habilitat que ciència i més prestigi de cirurgia que coneixements d'economia i de finances. La moneda és una entitat que es manifesta en formes desconcertants. Llangueix i declina en països rics i s'aguanta fersa i vigorosa en països depauperats. El mateix pot expressar un estat de descomposició i de decadència que una propensió accentuada a l'apoplexia. Pot afirmar-se, però, que representa sempre, en les seves brusques oscil·lacions, l'alteració greu i profunda dels vasos comunicants i de les lleis d'harmonia que han de governar un sistema econòmic que tingui garanties de permanència.

La prosperitat econòmica exigeix pau i estabilitat. La pau interior és infinitament més necessària que l'exterior. Però, com es concep la pau interior en règim capitalista en un país treballat a fons pels ideals emancipadors del proletariat? Els corrents oposats destrien les aigües i produeixen un fenomen de dissociació que es tradueix en malestar social i en ruïna econòmica. I en plena abundor, comptant amb tots els elements de riquesa i de poder, pobles com el de França tenen una psicosis alterada i malalta, una febre consumptiva que dona una sensació d'incertitud i de catàstrofe. I vet ací que un dia perquè governen els radicals i un altre dia perquè governen els socialistes, la burgesia pusil·lànim i el rendista estemordit culten a treure l'ur capital, malvenent el paper o forçant els canvis, produint una nova esclavissada que els va arruïnant a tots en conjunt i a cada un particularment. El fardell de valors o crèdits sòlids i efectius, pel fet de presentar-se apressurats i tremolosos, troben mercats inapetents que els subestimen i els degra-

den i, com diu la nostra dita, a cada bugada es perd un llençol.

L'any 1928 va establir-se el franc a 20 cèntims or (65.5 mil·lígrams). En 1936 va reduir-se a 15 cèntims (49 mil·lígrams). L'any passat va fixar-se a 13 (43 mil·lígrams). Ara s'anuncia una nova retallada radical que deixa el franc a 8 cèntims or (28.9000 mil·lígrams). Tot això amb una cobertura or de 45.54 per 100, amb una agricultura i una indústria florents, amb un comerç i un tràfic pujants, amb una balança de pagaments favorable i amb una pau i un ordre que mai més els burgesos podran gaudir, vingui el règim que vingui, i governi qui governi.

¿Què volen aquesta gent neguitosa i enfolida que no saben que fer amb llurs diners, que no saben on amagar-los, ni a qui deixar-los, ni amb què invertir-los, per tal de no perdre aquesta miserable sensació de poder i benestar amenaçats, precaris, fràgils i escorredissos, com tots els privilegis immerescuts i injustos? Quan els treballadors francesos, cada dia més conscients, més serens, més responsables, donen mesures constants de ponderació, de solidaritat patriòtica, d'abnegació i, en el fons, de confiança en llur victòria final absoluta i decisiva, la burgesia demostra una puerilitat senil, un desconcert dramàtic i un terror que confirma la seva no raó d'existir, la certesa que va entrant en la buidor del seu cervell que el seu temps ha finit, que la seva època ha estat fatalment superada.

A penes s'anunciava la decisió del govern d'establir el franc a un curs que no baixaria de 179 francs la lliura esterlina, en poques hores, més de quatre mil·lions de francs repassaven la frontera i la Banca de França havia de prendre una pausa per a impedir l'onada d'alegre repatriació de capitals que ha superat les xifres de 1936 i 1937. Les grans operacions no deixaven pas a les petites i els rendistes i especuladors tenien pressa per a aprofitar la invasió dels mercats abans els preus no iniciessin la pujada. I els ciutadans assenyats i la premsa moderada anunciaven un període de tranquil·litat i de bons negocis que donaria autoritat i força al govern Daladier.

Benvingut sigui! Resulta que el Front Popular ha guanyat les eleccions; que els socialistes són la minoria més nombrosa de la Cambra; que els comunistes guanyen llocs i sufragis, però se'ls ha d'excloure del Govern. Després s'ha d'excloure als socialistes i deixar un Govern de centre que ja gairebé ha perdut contacte amb el Front Popular. Es vol un Govern fort i autoritari per a impedir que els obrers ocupin les fàbriques i els grans magatzems i renunciïn a noves demandes de millores, àdhuc a les pensions dels treballadors vells i malalts. Els treballadors que legalment i democràticament són els amos perquè són els més i han tingut els sufragis del poble, es resignen a tot, passen per tot

Perill de bombardeig

Sense lliurar cap batalla, per sorpresa, quan tot calla torna el covard bombardeig. Tot és tomba i és mortalla que res deixa la metralla, quan escup el seu bateig.

Ai, la inquietud i l'angoixa com se'ns aferren al cor! Com la tremolò ens amoixa; com ens crida aquell que mor!

Amb les cases enrunades ja no ens fan por les tronades ni la sageta del llamp. Fugint sota les ramades les famílies acoplades quan ens agelem al camp, més pò ens fa sentir en l'altura el roncar dels trimotors que ens esventren la planura semblant la terra d'horrors.

Jorn rera jorn, nit i dia, són damnats a l'agonia del terror i el desconhort. Sense llar i sense via ens resta la Bogeria per escapar de la Mort.

D'una mort que fa possible la mateixa Humanitat que no compren la terrible cruïlla del nostre fat.

Ens han mort les ànsies pures. Els vells i les criatures ja no cerquen Déu al cel.

Quan miren a les altures les seves faccions són dures del retret que fan rebel. Per ells no hi ha venturança, ni bondat, ni paradís sinó la trista esperança que la terra els engolís.

Impotents, sense defensa, el Món no capeix l'immensa iniquitat d'aquest crim? No és prou la nostra sofrança? La fumera no és prou densa? No ressona prou l'abim?...?

Que tot aquest extermini i aquesta devastació, no l'escampi i l'encamini la nostra maledicció!

FRANCESC ROSSETTI

Aquest número ha estat sotmès a la censura

I donen a la burgesia un marge de crèdit immerescut amb una sola condició: que no volen el feixisme. Si la burgesia sap correspondre aquesta deferència, França se salvarà perquè té força per a barrar el pas al feixisme exterior i interior, que és el més perillós. Perquè es manifesta de moltes maneres: essent «cagouard» o membre actiu del C. S. A. R. o portant el paquet sota l'axella, a punt sempre d'emigrar i de sabotejar l'economia del país si els treballadors no es resignen a sofrir-ho tot i a callar. I els treballadors francesos saben, com tots els treballadors del món, que han de portar el món damunt les espatlles, però que està en la seva consciència i en la seva responsabilitat no deixar-lo caure a l'aïsmen. I entre la seva generositat i tolerància i la sornegueria burgesa caldrà trobar algun sistema d'equilibri si es vol mantenir la democràcia en possessió de l'or i del benestar i evitar de caure en la misèria i desesperació feixista. Cal, doncs, que el franc no baixi més, encara que sigui per decòrum. ¿Perquè ara no es pot donar la culpa als comunistes, oi?

M. SERRA I MORET

Informació local DIETARI

Cansats de cercar per tots els recs de la Redacció, sense trobar-la, una idea «dietariable», hem sortit al carrer.

—¿De què parlaríeu vostè?—li hem preguntat a un vellet que anava carrier de Barcelona endins—.

I ell, rapidament, sense rumiar gens, ha dit:

—De les patates, fill meu, de les patates!

Al bell mig de la plaça de la Llibertat dues dones discuteixen.

Ens apropem i inquirim:

—¿De què parlaríeu vostès, avui?—

—De les patates, jove!

Rambla enllà ens topem amb un pagès:

—Em podrieu donar una idea, company?

—Parleu de les patates!

Avall.

Davant el «Clavé» ens detura un municipal amic nostre:

— Escolta, tu... ¿Per què no parleu de les patates al diari?

A la cantonada del carrier de la Mutualitat, ens surt al pas un regidor:

—¿No tindria una idea, per casuallitat?

—Si, home; parla de les patates.

Hem toinat a la Redacció i—vox populi vox Dei— parlaríem de les patates.

Les patates, segons la primera enciclopèdia que ens ha vingut a mà, són uns tuberculs nutritius i molt feculents, cultivats per les seves arrels tuberoses i riques en fècula i sucre.

D'entre els països productors, en gran escala, d'aquesta simpàtic tu beivol—continua la enciclopèdia—destacarem la comarca del Maresme, del Principat de Catalunya, on se'n cul·len per a donar i per a vendre.

Els naturals del país, però,—acaba l'enciclopèdia—no en mengen.

Un impertinent:

—¿Per què?

—Ah!... Això pregunteu ho al nunci.— Ch.

MORALS PARBIA — XBRB

Demaneu sempre:

CONYAC POPULAR

CONYAC EXTRA Morales Parb

CONYAC JULIO CESAR

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

CUPÓ DELS INVÀLIDS. — En el sorteig efectuat ahir dia 18, el premi de vint i cinc pessetes ha correspost al número 539.

Els números corresponents, premiats amb tres pessetes, són els següents: 039.139 239 339 439 639 739. 839 939.

NOTES DEL DEPARTAMENT DE POLICIA MUNICIPAL. — Ahir maí es presentà a aquest Departa-

ment la ciutadana Pilar Fontanals, domiciliada a Granollers carrer Enric Coma n.º 78, denunciant haver perdut un paquet que contenia la quantitat de dues mil cinc centes pessetes en el trajecte de Mataró a Argenton.

A la una de la tarda es presentà a aquest departament el menor Josep Anton Serena, acompanyat del seu pare, declarant que enfront el dipòsit de la brossa, situat a la carretera de Argenton, havia trobat la quantitat de dues centes quaranta pessetes, i alegant que Francesc Ceriza, menor, tenia en el seu poder dues centes trenta pessetes, sortint seguida ment el Cap General a fer les indagacions pertinents per tal de recuperar la quantitat que mancava fins a les dues mil cinc centes, averiguant que Josep Català n'havia trobat tres centes vint i que un tal Francesc Prat, també unes cinc centes vint i cinc. Ara falten dues senyores que tenen l'altre quantitat, sabent aquesta oficina quines senyores són esperant de les mateixes les entreguin voluntàriament a aquest Departament en el termini més breu possible, car del contrari es procedirà a la seva detenció.

Ahí matí es féu lliurament al jutjat del menor Joan Cañellas i Vich, domiciliat a la Plaça de Pl i Margall n.º 16 2. on 2.ª, el qual ha sostret de la cartera propietat del ciutadà Andreu Santafé i Villanueva, de 39 anys d'edat, domiciliat al carrer de Goya n.º 3 un bitllet de cent pessetes. Es tracta d'un reincident considerant se'l ja com un professional per les moltes vegades que ha actuat.

Per 50 cèntims podeu fer un bon obsequi, amb

ILURON
posire matoron

Demaneu-los en les bones tendes o queviures. — Fabricats per PASTISERIA BATET.

— Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

AJUNTAMENT DE MATARÓ
Conselleria - Regidoria
de Finances i Proveïments
AVIS

A partir de la propera setmana, totes les autoritzacions que es lliurin als ciutadans que acudeixin a les Oficines d'aquesta Conselleria Regidoria hauran d'anar reïntegrades amb un segell municipal de 10 cèntims.

El que es fa públic, per tal que tot

hom vagi previngut amb la referida quantitat, sense la qual no se'ls entregará l'autorització que els interressi.

Mataró, 19 de maig del 1938. — El Conseller Regidor, *Josep Calvet*.

MANÇANILLA «LA MAJA»
XERES PINÍSSIM «PETRONIA»
MORALES PAREJA - XERES
Dipositari: **MARTÍ FITÉ — MATARÓ**

Informació del dia

Barcelona

Comunicat d'ahir

EXERCIT DE L'EST.—Pel sector de Tremp, en les últimes hores d'ahir fou totalment rebutjat un atac enemic contra les posicions situades a l'oest d'Erbasena. Els facciosos es replegaren sense poder retirar les baixes que deixaren abandonades al davant de les nostres línies.

Als altres sectors, activitat sense importància.

EXERCIT DE LLEVANT.—Amb la mateixa abundància d'elements que en dies anteriors, els rebels atacaren a la zona de Cedrillas, i aconseguiren ocupar les posicions d'El Villar i Mojamil, al nord de l'Ermita de Sant Cristòfol.

Foren totalment rebutjats en els intents contra Los Lepos, del mateix sector, en el qual forces lleials, en fori contraatac, recuperaren Tumborublo i es lluità amb violència a les proximitats de Valdecerezo.

També es combaté durament al subsector de Mosqueruela, on fou continguda la pressió rebel.

Les nostres forces reconqueriren les cotes 1207 i 1226, situades al sud-oest de Villafranca i feren fugir els facciosos que les defensaven.

Pel foc de les nostres bateries ha estat abatut un aparell enemic.

ALTRES EXERCITS.—Sense notícies d'interès.

CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR
de la casa xeressana
MORALES PAREJA
Dipositari: **MARTÍ FITÉ — MATARÓ**

Governació

El Conseller de Governació de la Generalitat, senyor Sberri, ha despatxat aquest matí amb els directors generals del seu departament i ha rebut les visites del Comissari General de Ordre Públic, el tinent coronel Marango i el delegat governatiu al batalló de recuperació de Figueres.—Fabra.

Dr. R. Perpinyà - Oculista

AJUDANT DEL DOCTOR LAPERSONE DE PARIS

MATARÓ BARCELONA
B. Durruti (St. Agustí), 55 Provença, 185, 1.ª, 2.ª entre Ariban i Universitat
Dimecres, de 11 a 1. Dissabtes, de 5 a 7 De 4 a 7 tarda
TELEFON 72554

Economia

El conseller Comorera, de retorn dels fronts de guerra, ha passat el matí treballant en el seu despatx, on ha rebut diverses visites; entre elles una del comitè femení del S. R. I.—Fabra.

La Justícia

El Tribunal de Guàrdia, ha condemnat al responsable del bar dels magatzems «Sepu» a 50 mil pessetes de penyorament per vendre vi a preus abusius.

Els Magatzems Alemanyans han estat penyorats amb mig milló de pessetes per vendre, també, a preus abusius.—Fabra.

Visites

El Director General de Seguretat, senyor Cuevas, ha rebut el cònsol general de la República Argentina i al ministre plenipotenciari dels Països Baixos.—Fabra.

Parlament de la República

El President de les Corts, senyor Martínez Barrio, ha estat visitat, aquest matí, pels diputats senyors Lamóneda, González López, Bertran i Díaz Fernández.—Fabra.

ALELLA VINÍCOLA

MARFIL — Vi fi de taula
VIOLETA — exquisit gran dolç
GUALDA — qualitat superior sec
CONFITERIA BARBOSA

Estranger

Ja comencen

PRAGA.—El partit de Henley ha ordenat a tots els seus afiliats que, el proper diumenge i amb motiu de les eleccions, endomassin i il·luminin balcons i finestres.

Els sudetes organitzaran una guàrdia, la qual començarà d'actuar dissabte a la nit.

S'ha fet present als comerciants la obligació d'exposar la fotografia del cap sudeta en els aparadors.—Fabra.

Ajornament

PRAGA.—Segons informacions de Bohèmia, el governador de la Rússia subcarpàtica, ha ajornat les eleccions que havien de tenir lloc el proper mes.—Fabra.

Es casen?

BRUXEL·LES. — Alguns periòdics

anuncien dos casaments de prínceps. No s'ha posat en clar, però, si és veritat o no.—Fabra.

Els agiotistes

PARIS.—S'han practicat noves detencions a la Borsa de Valors, entre les quals figuren varis agents que es dedicaven a influenciar en els valors francesos.

Acusats de treballar contra el crèdit de l'Estat, seran posats a disposició del tribunal del Sena.—Fabra.

Testament

RABAT.—Per tal que pugui finir la redacció del seu testament, el soldà ha ingressat en una clínica de Rabat.

Segons els metges, l'estat del malalt és satisfactori.—Fabra.

Defunció

MUNIC.—Ha mort el cèlebre actor que tots els anys i durant la Setmana Santa interpretava el paper de Crist en el drama de la Passió.—Fabra.

Naufregi

SANTIAGO DE XILE. — A Porto Monto ha naufragat el vaixell xilè «Foca». Unicament han pogut ésser salvats dos tripulants.—Fabra.

Hostal Bonaventura Durruti

Esplèndid servei de coberts i a la carta
Gran saló per a Banquets i Festes
Habitacions amb aigua corrent
i quartos de bany
Garatge en el mateix Hotel

B. Durruti, 1 Pomi Galan, 377 Teléfon 128

Per braguers, faixes, mitges, aparells ortopèdics i demés

Preus reduïts

Casa Català

F. Galan, 322

Mataró

IMPRESA MINERVA. — MATARÓ

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'Interventor, el següent:

a) b) c) d)
(e) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

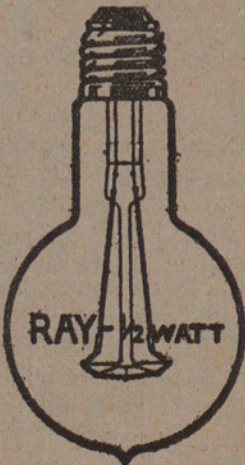
Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els Interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisit, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propi, sigui complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 13 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

MILESA

Manufactura Ibèrica de Lámparas Eléctricas S. A.

Bombetes de tots els tipus

Usuals: «Pera», «1/2 watt», «Standard», «Opalines», «Llum del dia».

De fantasia: «Flames», «Esfèriques», «Perfums», «Cilíndriques», «Xinxetes», etc.

Fàbrica a Mataró:

FRANCESC LAYNET (Riada 3)
Telef. 108